

שם המחקר : מסוכנות מינית, מסוגלות לעמוד לדין ואחריות פלילית של עברייני מין עם מוגבלות שכלית

שנה : 2015

מס' קטלוגי : 607

שם המגיש : הלא משרקי

שם המנחה : פרופ' אריק רימרמן

שם רשות המחקר : אוניברסיטת חיפה

עבודת גמר המוגשת כמילוי חלק מהדרישות לקבלת תואר "דוקטורט לפילוסופיה", הפקולטה למדעי רווחה ובריאות בית הספר לעבודה סוציאלית.

מגבלות המחקר

לפני פירוט הממצאים, ראוי לציין כמה מגבלות של מחקר זה :

- המחקר עסק בטקסטים ולא באנשים, כך שלא היה מגע עם הנבדקים עצמם.
- המחקר התבסס על איסוף חומר ארכיוני. מדובר בחומר שניוני, שאיסופו נעשה בדיעבד. לחוקרת אין שליטה על החומרים ולא ניתן להשפיע עליהם.
- התקיימה שונות בין התיקים. חלקם כללו חומר לא מעודכן, חלקם היו חסרים, רמת המוגנות של התיקים היתה שונה ונמצאו הבדלים נוספים.
- המחקר התייחס לחומר כתוב בלבד. בכל טקסט יש תוכן גלוי ותוכן סמוי, שהגבול ביניהם אינו תמיד מובן מאליו.
- קיים פער בין מטרות הכלים המובנים למצב הלכה למעשה בשטח. הדבר חייב איחוד קטגוריות ו/או צמצום קטגוריות בכלים המובנים.
- המתנה של שנה לקבלת מידע מהרישום הפלילי של הנבדקים מטעם משטרת ישראל עיכבה את ההליך המתוכנן של המחקר.
- לא ניתן אישור מטעם המרכז הרפואי לבריאות הנפש והמערך הקהילתי באר-יעקב נס-ציונה, מב"ן-שב"ס, לקבלת הערכות מסוכנות מינית מלאות של נבדקי המחקר, מאחר שאין תקנה או סעיף בחוק המאפשרים מסירת מידע לחוקר מדעי.

המלצות למחקר המשך

- מחקר זה מעלה מספר כיוונים מחקריים, המחייבים העמקה תיאורטית ומחקרית:
- רצידיביזם מיני: עד היום נערכו בעולם מחקרים בודדים העוסקים ברצידיביזם מיני בקרב עברייני מין עם מוגבלות שכלית. למיטב ידיעתי, זהו המחקר הראשון הבודק סוגיה זו. שדה זה חיוני ביותר לגיבוש גוף מחקרי מגובה ראיות, הקשור להערכת מסוכנות מינית בקרב מוגבלים בשכלם. יש להביא בחשבון כי

התנהגויות/אירועים מיניים רבים אינם מדווחים ואינם מתועדים, מצב המביא לכך ששיעור הרצידיביזם הידוע נמוך יותר משיעורו בפועל.

- גורמי סיכון דינמיים: קיים צורך דחוף במחקר עתידי המתמקד במנבאים דינמיים של סיכון מיני בקרב עברייני מין מוגבלים שכלית. נושא זה נמצא בחיתוליו ועדיין אין הסכמה המבוססת על מידע בנוגע לעבריינים מהזרם המרכזי, בשאלה אילו גורמי סיכון דינמיים אחראים לשונות בניבוי רצידיביזם מיני.
- עבריינות כללית: ממצאיו הראשוניים של מחקר זה מראים כי עבריינים מוגבלים בשכלם מורשעים כמעט פי שישה יותר בעבירות כלליות מאשר בעבירות מין. נדרש מחקר שיבדוק את מאפייני העבריינות הכללית בקרב אוכלוסייה ספציפית זו. הדבר נחוץ לבניית תוכניות מניעה והתערבות מותאמות.
- תפקוד שכלי גבולי: נחקר באופן מצומצם בעולם ובארץ. מדובר בליקוי שכלי קל, שבעקבותיו מתפתחים קשיים ניכרים ומתמשכים במגוון תחומי חיים. הראיות המצביעות על כך שאנשים עם תפקוד שכלי גבולי מפגינים קשיים ונמצאים בסיכון בנוגע לתפקודים הסתגלתיים, מדגישות את הצורך בגוף מחקרי אשר יגביר את תשומת הלב שמוקדשת לאוכלוסייה זו ויעניק לה זכאות לשירותים סוציאליים, שירותי בריאות ובריאות נפש ותגמולים והגנות למיניהם במערכת המשפט הפלילי. ראוי לאמוד את שיעור האסירים מקרב אוכלוסייה זו במסגרת שירות בתי הסוהר.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)